

Monumenten in het slop

Ideeën genoeg, het wachten is op een politicus die ze uitvoert

De verkiezingen naderen met rasse schreden en de opiniepeilingen wijzen op een kabinetssamenstelling die er weer vier jaar tegenaan kan. Op zich is dat een constatering die met de besluiteloosheid van bepaalde ministers en staatssecretarissen in het achterhoofd, zeer belangrijk is.

Op het gebied van de monumentenzorg hebben we het afgelopen jaar hoegenaamd niets van de toenmalige staatssecretaris, nu minister Hans de Boer vernomen. Hij heeft zich ertoe beperkt de lijn van de vorige staatssecretaris voort te zetten en de in diens periode voorbereide beleidsnota te versturen. En — we zeggen het maar weer — die lijn is voor de Monumentenzorg niet bepaald gunstig.

Met de piek van de uitgaven ten behoeve van de monumentenzorg aan het einde van de regeerperiode van het kabinet-Den Uyl en het diepste dal aan het einde van het daaropvolgende kabinet, is het meest acute probleem kort en krachtig geschetst. Er is fors bezuinigd (46%). Volgens de plannen van de voorganger van De Boer, Wallis de Vries, zullen de uitgaven in 1985 (in reële prijzen) zelfs worden teruggebracht tot onder het niveau van 1961, het jaar waarin de huidige monumentenwetgeving van kracht werd.

De komende vier jaar spitzen de problemen in de monumentenzorg zich verder toe. Financiële tekorten op het ministerie van CRM zullen de post monumenten-subsidies nog zwaarder onder druk zetten. Het verloren gaan van nog meer werkgelegenheid en het verlies van kennis en ervaring van het restaureren zal onherstelbare schade berokkenen aan de monumentenbescherming.

In schril contrast met het optreden van minister De Boer staat dat van volkshuisvestingsminister Nypels. Er is veel gesproken en geschreven over het optreden van de nieuwe minister

en bepaald lovend hebben de pers en de Kamer zich niet vaak over hem uitgelaten. Terecht wordt gesteld dat hij Van der Stee alle kans geeft om te scoren en dat hij het gevecht met de minister van Financiën om de broodnodige gelden voor de Volkshuisvesting niet in voldoende mate aangegaan is.

Wat er echter niet over Nypels geschreven wordt, is dat hij luistert naar mensen uit de praktijk van de stadsvernieuwing. Dat uit zich in zijn ideeën over de gedoogplicht, de huurharmoonisatie, de financiering van de nieuwbouw en natuurlijk zijn Deltaplan voor het onderhoud. In dat plan wordt absolute prioriteit gegeven aan het onderhoud (met name van de na-oorlogse woningen) in plaats van onbetaalbare renovaties.

Nypels laat zien dat de creativiteit in de stadsvernieuwing voor het oprapen ligt, als er maar geluisterd wordt naar andere principes dan die van de beperkte budgetruimte. Want die beperking is ook voor Nypels aanwezig, en naar het lijkt heeft hij ook geaccepteerd dat zijn departement in de toekomst, net als de andere departementen, zal moeten inleveren. Maar wat hem siert is, dat hij op geheel eigen wijze van de nog resterende ruimte gebruik maakt en niet bij de pakken gaat neerzitten.

Drie maanden als minister is een korte tijd om resultaten van een beleid te zien. Dat verklaart ook de haast die Nypels heeft en de problemen die hij zich hierbij met de Kamer op de hals haalt. In ieder geval klinkt het de mensen in de stadsvernieuwingbuurten als muziek in de oren. Mede door zijn optreden zal de volgende minister — als die tenminste niet Nypels heet — het wel uit zijn of haar hoofd laten om de stadsvernieuwing te verwaarlozen.

Kortom, in drie maanden bereikt Nypels misschien niet veel, maar wel oneindig veel meer dan Wallis de Vries en De Boer samen in 60 maanden voor de monumentenzorg klaar kregen. De toekomstige, maar ook de huidige bewindvoerders op CRM, kunnen een voorbeeld

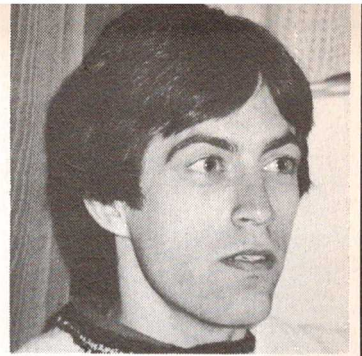
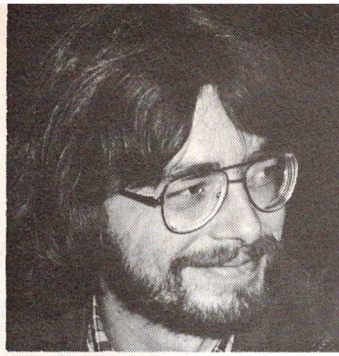

nemen aan de creativiteit die Nypels laat zien. Van de vele ideeën die al jaren leven in de stadsvernieuwing, heeft hij een aantal in daden omgezet. Wie zou er durven beweren dat er geen ideeën in het veld van de monumentenzorg leven die de moeite van het overwegen waard zijn? Ook in de monumentenwereld wordt niet alleen om geld geroepen. Ideeën over anders restaureren, over meer aandacht voor onderhoud en een nieuwe relatie met de stadsvernieuwing zijn er genoeg, maar welke bewindvoerder maakt er eens gebruik van? Ook wat dit betreft loopt men achter de gedachten

aan die bij de VRO over de monumentenzorg worden ontwikkeld. Het beleid dat ten aanzien van monumenten op plaatselijk niveau ontwikkeld wordt is inventiever en biedt meer perspectieven dan hetgeen in Den Haag uitgedacht wordt.

De Boer heeft op de Congresdag van de NCM zelf gezegd dat de monumentenbeschermers niet bij de pakken moesten neerzitten en niet moesten klagen. Maar dan is het ook zijn verantwoordelijkheid om iets met de ideeën te doen die worden aangedragen. Daar heeft hij nu een jaar de tijd voor gehad.

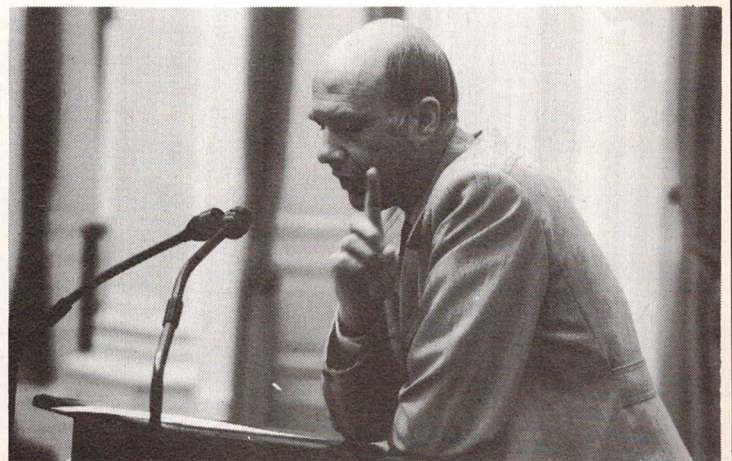

drs. ir. A. Dreimuller

drs. A. van Hooren

De volgende staatssecretaris kan natuurlijk weer vier jaar niets doen. Maar hij of zij kan ook het voorbeeld van Nypels volgen en gebruikmaken van de

stroom van rapporten en analyses van de afgelopen jaren om een stukgelopen monumentenzorg weer aan de gang te krijgen.

De vroegere minister van VRO De Boer.

De huidige minister van VRO Nypels.